

12.2. Державна допомога сім'ям із дітьми

В Україні держава встановлює гарантований рівень матеріальної підтримки сімей із дітьми шляхом надання державної грошової допомоги з урахуванням складу сім'ї, її доходів та віку дітей, який спрямований на забезпечення пріоритету державної допомоги сім'ям із дітьми у загальній системі соціального захисту населення.

Громадяни України, в сім'ях яких виховуються та проживають неповнолітні діти, мають право на державну допомогу у випадках і за умов, передбачених законом.

-Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, а також особи, що набули статусу біженця, мають право на державну допомогу нарівні з громадянами України на умовах, передбачених законом або міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям із дітьми та перелік документів, необхідних для призначення допомоги, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до цього призначаються такі види державної допомоги сім'ям із дітьми:

допомога у зв'язку з вагітністю та пологами;

одноразова допомога при народженні дитини;

допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням;

допомога малозабезпеченим сім'ям із дітьми.

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та об'єднання громадян за рахунок власних коштів можуть запроваджувати додаткові види допомоги і встановлювати доплати до державної допомоги сім'ям із дітьми.

Покриття витрат на виплату державної допомоги сім'ям із дітьми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України у вигляді субвенцій до місцевих бюджетів.

Такий порядок покриття витрат не стосується виплат допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам із числа військовослужбовців Збройних сил України, Прикордонних військ України, Служби безпеки України, військ цивільної оборони, інших військових формувань та із числа осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ. Покриття витрат на

виплату зазначеного виду державної допомоги цим категоріям жінок здійснюється за рахунок відповідних бюджетів.

Усі види державної допомоги сім'ям із дітьми, крім допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам, призначають і виплачують органи соціального захисту населення за місцем проживання батьків (усиновителів, опікуна, піклувальника).

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами жінкам призначається і виплачується за місцем основної роботи (служби).

Документи, необхідні для призначення державної допомоги сім'ям із дітьми, подаються особою, яка претендує на призначення допомоги, самостійно. За наявності письмової заяви особи, яка претендує на призначення допомоги, але за станом здоров'я або з інших поважних причин не може самостійно зібрати необхідні документи, збір зазначених документів покладається на органи, що призначають допомогу.

Документи, необхідні для призначення державної допомоги сім'ям із дітьми, розглядаються органом, що призначає та здійснює виплату державної допомоги, протягом 10 днів із дня звернення.

Про призначення державної допомоги чи про відмову в її наданні із зазначенням причини відмови та порядку оскарження цього рішення орган, що призначає і здійснює виплату державної допомоги сім'ям із дітьми, видає чи надсилає заявникові письмове повідомлення протягом 5 днів після прийняття відповідного рішення.

Право на державну допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами мають жінки (у тому числі неповнолітні), які не застраховані в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Підставою для призначення жінкам допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами є видана в установленому порядку довідка лікувального закладу встановленого зразка й довідка:

з основного місця роботи (служби, навчання);

ліквідаційної комісії для жінок, звільнених із роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації;

державної служби зайнятості для жінок, зареєстрованих у державній службі зайнятості як безробітні;

з місця проживання для непрацюючих жінок про те, що вони не працюють (не служать, не навчаються).

Особам, які усиновили або взяли під опіку дитину протягом двох місяців із дня її народження, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається на підставі рішення про усиовлення або встановлення опіки за період із дня усиовлення чи встановлення опіки і до закінчення строку післяпологової відпустки.

Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається, якщо звернення за нею надійшло не пізніше шести місяців із дня закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, і виплачується жінкам за весь період відпустки, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей — 70) календарних днів після пологів. Жінкам, віднесеним до 1—4 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога по вагітності та пологах виплачується за 180 календарних